

Když píšu tyto řádky, opět mě přepadá obrovská úzkost. Úzkost z toho, jak v jednu chvíli máme vše – úspěch, respekt a kontrolu –, a potom se svět zúží na tři košile v erární skříni, jméno napsané na cedulce na dveřích a koloběh dnů, které splývají v jeden. Jak je ten život absurdní a paradoxní, že? Když na pana profesora myslím, připomíná mi to, jak je důležité vážit si každé chvíle. Nejen těch velkých vítězství, ale i těch drobných, každodenních okamžiků. Ty totiž mohou být tím jediným, co nám nakonec zůstane.

KŘEHKÁ DÁMA

Když klienti prováděli během odpoledne nejrůznější aktivity, ona vždycky seděla opodál. Drobná, schoulená, s rovnými bílými vlasy, úplně zavřenýma očima a výrazem klidu, který byl tak zvláštní, až se zdálo, že žije ve svém vlastním světě. Působila na první pohled trochu uzavřeně, jako by neměla o okolní svět zájem. Ale pravda byla úplně jiná. Hned během prvních dní praxe jsem si všimla, že v pokoji sedává často sama. Vždy ve svém křesle, tiše a klidně. Začala jsem za ní chodit a povídaly jsme si. Pamatovala si mě a vždy se na mě těšila, říkala, že už mě pozná i jen podle kroků na chodbě. Bylo jí devadesát dva let a už několik roků byla úplně slepá, nevěděla ani, jestli je venku světlo, nebo tma, neviděla ani obrysy lidí. Pokaždé, když jsem za ní přišla, chtěla, abych jí popsala, jaké je venku počasí, co je v místnosti, nebo dokonce to, jak vypadám. Když zjis-

tila, že mám dlouhé vlasy po pás, chtěla si na ně sáhnout. Hmat byl totiž smysl, který jí sloužil ze všech nejvíc. Věděla jsem to, a když jsem si s ní povídala, hladila jsem ji jemně po rukou a po zádech, vždy ji to uklidnilo, když byla z něčeho rozrušená nebo zmatená. Tahle klientka mě naučila, že bych nikdy neměla podceňovat sílu dotyku. To mě ještě vede k zamyšlení, že často se nedotýkáme ani svých blízkých. Je to pro nás nekomfortní, těžké, nechceme ukázat, že jsme citliví, zvláště ne před těmi blízkými. Proč vlastně?

Mnohdy není moc obtížné pohlédit klienta nebo pacienta, ale pohlédit svou mámu? Obejmout jen tak svou babičku? Napadlo vás někdy, kolik objetí a pohlazení za rok se dostane takovému dědovi, který je vdovec? Mámě, která je rozvedená a nemá žádného partnera? Babičce, která bydlí sama? Jako děti jsme běhali k mámě do náruče několikrát za den, kdy ale nastalo to období, že jsme se mámy dotýkat přestali?

Psycholožka Virginia Satirová jednou uvedla, že pro běžné přežití potřebujeme čtyři objetí denně, pro prevenci, co se spokojenosti a zdraví týká, potřebujeme objetí osm a pro růst a osobní vývoj postačí dvanáct objetí za den. Čtyři objetí denně pro běžné přežití... Kolik objetí dnes dostali blízcí kolem vás? Dotýkejme se svých blízkých, jejich duše to potřebují možná zrovna mnohem víc než ta naše.

